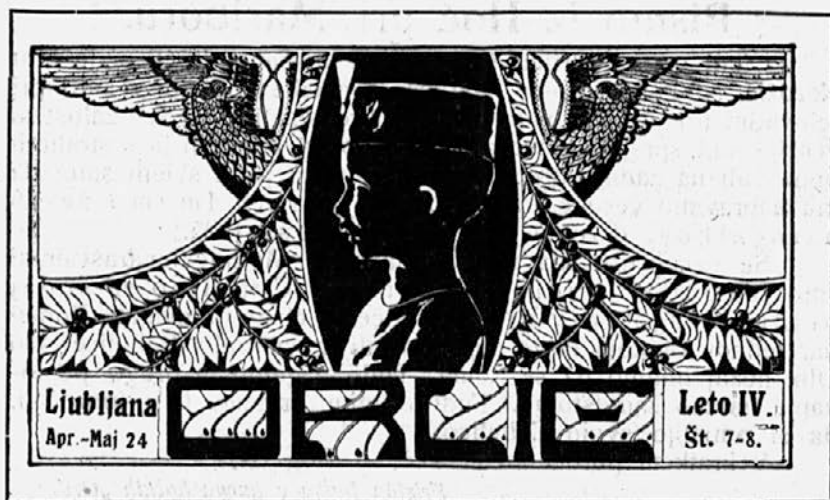

Poštnina plačana v gotovini.

Br. E.

Orličica.

Deklamacija.

Gojenka sem, Orličica,
vesela kakor ptičica,
ki vrt oživlja nam in log.
Za vse zahvaljen, dobri Bog!

Slovenka sem, Orličica,
prepevam kot siničica,
ki z veje sproži se na drog,
veselje vzbuja krog in krog.

Slovenski ljubim dragi dom,
obetam mu, da pridna bom!
Od mene daleč naj bo greh,
ti z mano hođi, sladki smeh!

Naj v mlinu žito melje se,
naj v kádi kisa zelje se,
ne sme se kremžiti obraz,
držati mulo — ni za nas.

Nositi jezo — ni lepo!
Naj čelo jasno vedno bo!
Glej, cvetke žarne na bregih,
to me smo, sestre, v mladih dneh.

Marijin biti — srcu slast.
Boga ljubiti — naša čast.
Igraj se, delaj, molí vmes,
veseli se, otrok nebes!

Odločna sem Orličica,
živahna kakor ptičica,
ki vrt oživlja nam in log.
Za vse zahvaljen, dobri Bog!

Pismo iz Hoč pri Mariboru.

Čitali smo v Orliču štev. 2-3, s kakšnim veseljem je brat Nardžič sprejemal pošto „Orličeve nedelje“. Skupno smo pri telovadni uri pregledovali sliko, ki predstavlja njegovo žalost in veselje nad sprejeto pošto. Zlasti smo ga postrani in s strahom opazovali na zadnji sliki. Zasmilil se nam je in skleili smo, da mu napravimo veselje. In glej, šlo je po sreči. Imamo že 45 naročnikov, dočim jih je bilo doslej 25.

Še nekaj drugega nam je na srcu. Mi hočki naraščajniki smo si vpeljali svojo samostojno Čebelico in sedaj pridno vlagamo v njo, ker hočemo člane premagati. Komaj par tednov obstoja in že smo poslali v centralo Čebelice 400 Din, nekaj imamo pa še doma. Tudi blagajno in drugo poslovanje imamo samostojno. Tudi drugim bratcem bi priporočali, da si omislijo svojo Čebelico.

V kratkem poročamo še več. — Bog živi!

Prislan Janko v imenu hočkih „Orličev“.

Oče čebelar.

Učite se od čebele delavnosti in pridnosti.

Modri Stvarnik je tudi majhno čebelico vstvaril za delo in sicer za delo znotraj in zunaj panja. Splošno je priznana pridnost in delavnost čebelice. Ako hočemo koga pohvaliti, kako je delaven, pravimo: Priden je kakor čebelica. Lenega človeka pošiljamo k čebeli učiti se dela. Saj ako tak lenuh gleda to pridno živalco in opazuje njeno neumorno delo, si mora reči: Lenobe svoje se sramujem, ko delo tvoje ogledujem!

Razen kraljice matice in par sto trotov se vse druge prebivalke v panju imenujejo „delavke“. Dobri Stvarnik jih je preiskrbel za njihovo delo z najboljšim orodjem. Dal jim je na glavi pet oči in dve kolenčasti, prav občutljivi tipalnici, ostre čeljusti, rilček za izsesavanje jako pripraven, tri pare gibčnih nog, dva para močnih kril, ostro želo. Od čutov sta posebno razvita vonj in tip. Zato čebela tudi v popolni temi lahko dela. Če stvari dobro ne vidi, jih pa ovoha in otiplje, da jih natanko spozna.

Kakor hitro prične spomladi sijati toplejše solnce in prihaja toplejši zrak v panj, se čebelica zbudi iz svojega zimskega spanja, zapusti gorko gnezdo ter hiti na delo. O, kako težko so čakale tega dne! Zdaj pa brž na delo! Čez zimo se je v panju nabralo na tleh marsikaj, kar mora ven. Vse je treba osnažiti in iznositi iz panja. Zato vidimo, kako odnašajo iz panja mrtve sestrice, ki so v dolgi zimi pomrle, razni prah in drobtine,

ki so od satovja popadale na dno. Nabralo se je preveč vlage po stenah in tudi satovje je ob robu nekoliko splesnilo. Koliko dela, da se vse to pospravi, očedi in zlika! Čebele hočejo imeti vse lepo in snažno. Nesnage in nereda ne trpe v svojem stanovanju.

Ko pa nekaj delavk pridno opravlja ta dela doma, hite druge venkaj in prinašajo domov najprej mnogo vode, ker jo zelo potrebujejo, da razredčijo med in ga za pitanje zalege pripravnega store; ene hite v prosto naravo in nabirajo po jelšah, leskah, vrbah in raznih pomladanskih cvetlicah cvetni prah, ki je — pomešan z medom — najboljša hrana za mladi naraščaj. Kakor hitro pokažejo prve pomladne cvetlice, n. pr. trobentice, zvonček in druge svoje glavice, že je čebela pri njih, kakor tako lepo pravi pesnik Goethe:

Že zgodaj priklil je zvonček bel,
pa z nežnim cvetom se ljubko odel.

Čebelica pride in se posladka —
saj drug sta za drugega ustvarjena.

Težko obložene z belimi, rdečimi, rujavimi kepicami prahu na nogah prihajajo čebelice domov in kar ne morejo dosti nanositi tega prahu. Mnogo pridnih delavk izgubi že pri teh prvih izletih svoje življenje. Pridno in veselo je šla čebelica na delo, ker jo je izvabilo iz gorkega stanovanja ljubko solnce; nabrala je že toliko, kolikor je šlo v košek na nogah — pa pride oblak, zakrije solnce in uboga čebelica otrpne in se ne vrne več.

Kako težko je to nabiranje cvetnega prahu! Najprej čebelica iz cvetnih prašnikov izgrize cvetni prah, potem ga oslini z neko ostro tekočino in nektarjem, ako ga je slučajno kaj dobila na cvetki, na to s ščeticami prednjih in srednjih nog postrga cvetni prah s prašnikov ter ga kopiči na zadnjih nogah, zato pravimo temu nabranemu cvetnemu prahu — obnožina. Golen zadnjih nog je na zunanji strani globeličasta. Plitvo globelico pregrinjajo trde ščetinice ter tako ustvarjajo košek. Zato pravimo, da čebelica prinaša v košku cvetni prah za pitanje zalege. Ako je pa cvetni prah v velikih cvetnih čašah n. pr. pri maku, malvi, buči, že po dnu in robu cvetnih listov razstresen in se — ako je prav suho vreme — ne da stisniti v kepice, se čebelica v takem cvetu kar povalja in vsa s prahom potrosena pride domov.

(*Dalje prithodnjič.*)

•••••

Iva Vodnik, mladenka v Št. Vidu.

Dvogovor dveh mladenk.

Anica (*pospravlja po mizi*): Sedaj pa moram hiteti. O, to bo vesela Marica, ko ji povem to veselo novico!

Marica (*prihiti*): Bog živi, Anica!

Anica: Bog živi! Ravno sem bila namenjena k tebi, a zdaj si me prehitela. Morda že veš, da pojdemo prvo majniško nedeljo na Šmarno goro. V Tacnu bo pa nastop.

Marica: Joj, joj, to bo veselje! Veš, ravno danes mi je dala mama denar za kroj. Ali pojdeš z menoj k gdč. vaditeljici, da ji izročim tale denar? Kajne, da pojdeš?

Anica: Da, da, pojdem, a poprej grem še vprašat mamo, če mi dovoli.

Marica: Ali morda veš, katere bomo nastopile? Gotovo vse.

Anica: Da, vse one, ki bomo znale.

Marica: Anica, morda bomo imele še poprej akademijo. To bi bilo lepo! Sedaj mi pa že ni več tako hudo, da ne bomo tekmovala, a vseeno bi rada.

Anica: Jaz pa veliko rajši vidim, da ne; če ne bi dobile 100%, bi nas bilo gotovo sram.

Marica: O, gotovo! Saj ravno zato je je rekla gdč. vaditeljica, da ne pojdemo tekmovala. Anica pojdiva k gospodični!

Anica: Saj bi kmalu pozabila. Pa vendar, počakaj še malo, da ponoviva skupaj prvi dve vaji. Najprej jaz prvo, potem pa ti drugo. Marica, štejl!

Marica: Pozor! 3, 4 — 1, 2, 3, 4 itd. (Marica šteje, Anica telovadi.)

Marica: Sedaj bom jaz telovadila, Anica, ti pa štejl! Drugo vajo!

Anica: Pozor! 3, 4 — 1, 2, 3, 4 itd. (Anica čteje, Marica telovadi.)

Marica: Anica, sedaj pa morava iti, ker bo kmalu večer. Se bova pa še med potjo kaj pomenili.

Anica: Da, pojdiva sedaj! (Odideta.)

Opomba uredništva. Dobro premislite, če je ta dvogovor čisto dober, ali ima pa kakšne napake. Pišite svoje misli br. Nardžiču, da pridejo na Veselo pošto.

○○○○○

Savin:

Bela lilija.

Bela, bela lilija
v krogu pleše, deklica.
Deklica se okrog vrti,
v krogu pleše, žvrgoli:

„Bratec moj je leto star,
angeljček ga spat je djal,
angeljček pri njem sedi,
boža ga, mu govori:

„Spavaj, spavaj srčece,
Jezušček že bliža se,
Jezušček se že smehlja,
spančka v očke ti pihlja.

Z Jezuščkom je tu Marija,
v lase zlate te povija,
spleta pisan venček sanj,
da bo srček brž zaspan“.

Bela, bela lilija
trudna že je deklica;
kmalu nič več ne žgoli,
mami na rokah zaspi.

Naloga mladenk v Št. Vidu.

V 5. šte. „Orliča“ je bila šentviškim mladenkam naložena naloga, da napišejo za svoj list nekaj misli iz govora, ki ga je imel pri njih br. Nardžič. Tri pisemca so priromala, eno naj pride v list, prav malo popravljeno, podpisano od dveh mladenk.

Dragi brat Nardžič!

Medve sva že malo pozabili, kaj ste nam govorili, vendar še lahko nekaj poveva, da ne boste mislili: bilo je zastonj!

Najprej ste nam povedali od tiste Orlice iz Kamna, ki bi bila rada kraljica. Potem ste rekli, da bi gotovo tudi vsaka od nas hotela postati kraljica.

Kraljica pa mora biti najprej sama sebi, kraljica svojega srca. Zelela bi si kot kraljica, da bi jo vse ubogalo in slušalo. Vsaka si tudi misli, kako bi znala ukazovati. Zato naj vsaka najprej sama sebi ukazuje. Kraljica bo sama sebi, če se bo znala zatajevati.

Če bo katera to dosegla, da bo res sama sebi kraljica, bo gotovo tudi drugim kraljica, ker jo bojo vsi radi imeli in ubogali njene besede.

Veljiko ste nam še povedali o zatajevanju samega sebe. Med tem ste tudi pravili o nekem francoskem dečku, ki je hodil v nemško šolo. Ker je nemško prav čudno govoril, so se mu drugi dečki smejali, ker se niso znali nič zatajevati. Onemu je pa bilo tako hudo, da je bil ves žalosten.

Povedali ste nam tudi o tistih učencih nekega starega modrijana, ki so morali tri leta molčati, da so se naučili zatajevanja samega sebe, zraven tega ste še mnogo drugega povedali.

In sedaj — kako medve to izpolnjujeva? Kakor sva sklenili takrat pri sestanku, tako tudi hočeva doseči. Večkrat se spominiva Vaših besed, kadar naju zadene kakšna sitnost, in si rečeva — zatajevati se! Do sedaj sva dosegli še bolj malo, z božjo pomočjo bova pa napredovali. — Bog živi!

Cirila Kajzer, Rozika Narobe.

Popravki.

V 6. šte. „Orliča“ je v spisu „Telovadne igre s petjem za deklice“ nekaj napak.

Besedilo k šte. 7. naj se glasi takole:

Veselo, sestre, nam oko žari, tra-la, tra-la!

Če denarja ni, kaj nas to skrbi, tra-la, tra-la!

Srce pošteno, dobra vest,

najboljša je posest.

V besedilu šte. 8. popravi:

v prvi vrsti: Odprite sestre golobnjak... — v prvi vrsti 2.

kitica: Ko vrne nam jih večerni mrak — — —

Ivan Langerholc.

Kdo zna lepo pisma pisati ?

Kar od kraja vsi mi odgovarjate: „Jaz, jaz, jaz!“ Zelo dvomim. „I, pa poglejte naša pisma v Orliču“, se mi postavljate. „Ali mar niso lepa?“

Skoraj ste me ugnali. Kar tiho bi bil, če bi mi oni dan ne bil pokazal br. Nardžič kopico pisem in zraven nejevoljno vzdiknil: „Poglejte! Take in enake reči mora sprejemati brat Nardžič!“

In takrat sem videl in spoznal: med pisanjem in med lepim pisanjem je velika razlika. In dejal sem si: Če si učil

Peter Petrač in Miha Mazač

pišeta pismo br. Nardžiču na Veselo pošto; kateri bo bolj čedno napisal ?

naše ljudi lepo brati, pa jih navadi še lepo pisma pisati. Zato vas spet vabim v svojo šolo. In spet si že vnaprej izgovarjam za plačilo pokorščino. Brez pokorščine ni nič.

Zdaj pa kar začnimo. Poglejmo najprvo zunanjo obliko pisma.

Mi pišemo odprta pisma (dopisnice in razglednice) in zaprta pisma. To so pisma v posebnih zavitkih ali kuvertah, če se hočemo pobahati s tujo besedo. Rabimo pa za ime tega zavitka lepo slovensko besedo **ovojnica**. Tako nas uči g. profesor dr. Breznik, ki je učen mož in ga moramo ubogati.

Predvsem glejte, da bodo vsa pisma, ki gredo iz vaših rok, **snažna**.

Zato ne bo nič škodovalo, če vsako pismo napišete po dvakrat. Prvič ga napišete na kakršenkoli papir. Iz tega papirja pa prepisate pismo na čeden, nalašč za pismo kupljen papir. Tako ne bo v vaših pismih mrgolelo vse polno prečrtanih in napol začetih besed.

Preden pismo oddaš na pošto ali preden je zatisneš v ovojnico, pismo še enkrat preberi. Gotovo bo treba napraviti še kako piko, vejico, strešico ali kaj podobnega.

Kadar pišeš pismo, naj bodo roke čiste, suhe in snažne. Z mokrimi in umazanimi rokami nikdar pisem pisati!

Zlasti pa pazi, da od peresa ne bo kanila na pismo pika, — „packa“ ji pravimo, ali ne? — da bi jo ti celo s palico komaj preskočil.

Za pismo ni vsak papir dober. To si dobro zapomni. Še na misel ti ne sme priti, da bi rabil za pisma šolske zvezke, prodajalniške zavitke ali kaj podobnega. Ne, ne!

Za pismo si moraš kupiti papirja v prodajalni. Nič ne de, če moraš zato šteti nekaj par in dinarjev; dostojnost zahteva, da ima pismo čedno obliko. Stiskanje in varčnost tu nista na mestu.

Tak pisemski papir ima navadno štiri strani. Kje boš začel pisati? Pazi! Marsikdo nič ne pregleda. Papir na mizo — pof! — pero v roke, pa začne pisati — na zadnjo stran. Ko popiše stran do konca, zagleda svojo zmoto, zardi, pa se hitro potolaži: „Ah, saj je vseeno!“ in piše naprej, zdaj šele na prvo stran.

Vedi da ni vseeno, kje začneš pisati. Pisemski papir položi predse kakor šolski zvezek ali knjigo. Naslovna stran pri zvezku in pri knjigi mora biti zmeraj zgoraj. Tako!

Zdaj lahko knjigo ali zvezek odpreš. Hrbet ima na tisti strani, kjer imaš ti levico, odpira se pa na tvoji desnici. Pisemski papir mora ravno tako ležati pred teboj: hrbet na levici odprtina na desnici! Ne pozabi na to!

In še nekaj. Na pisemsko znamko tudi ne smeš pozabiti.

Pismo daš namreč na pošto. Pošta odpravi tvoje pismo, kamorkoli ti želiš. Kam naj pismo gre, to poveš v naslovu. Pošti pa moraš za njen trud nekaj plačati. In to storiš s poštno znamko, ki jo moraš na pismo pritisniti.

Koliko mora biti znamka vredna? Če pišeš razglednico ali dopisnico, bo treba znamko za 50 par (2 kroni), na navadno pismo moraš prilepiti znamko za 1 Din (4 kroni); če pišeš pismo v Italijo, v Ameriko, na Nemško, če gre torej pismo iz naše države ven, moraš prilepiti znamko za 3 Din, na razglednico pa 1½ Din. Na to ne smeš pozabiti. Sicer bo tisti, ki pismo prejme, moral plačati kazen in hud bo nate. Znamko prilepi na ovojnico v desnem kotu zgoraj. Tako je najbolj pravilno.

Početnica

.....
odd. r.

Na zunanjo stran ovojnice moraš čedno in razločno napisati naslov. Na dopisnicah in razglednicah imaš prostor za naslov zaznamovati z drobnimi črtami. Silno grdo je, če kdo zlasti na dopisnici še prostor za naslov ves popiše. Poštni uradniki se jeze, da je groza. In te jeze si kriv ti, Miha Mazač.

Naslov mora biti natančno napisan. Ime, priimek, bivališče in pošta tistega mora biti napisano, komur pošiljaš pismo. Včasih tudi stan, v mestih trg, cesta ali ulica, kjer stanuje, skoraj vselej in povsod naj bo tudi hišna številka. Potem se pismo ne bo izgubilo.

V navado je tudi prišlo, da naslova ne pišamo v eno samo vrsto, ampak v več vrst. Ime in priimek v posebno vrsto.

Naslovno stran ovojnice ima potemtakem nekako takole obliko:

<p><i>Velečenjeni g.</i></p> <p><i>Ivan Drobovšek</i> <i>trgovec</i></p> <p><i>Ljubljana</i> <i>Sv. Petra cesta 16.</i></p>	<p>Sem prilepi znamko!</p>
---	------------------------------------

Najbolj razločno moraš napisati ime, priimek in pošto. Snažno mora biti pa vse. To si dobro zapomnite. Verjemite mi, da bom kmalu zvedel, če ste me ubogali.

Rudolf Čik, višji naraščajnik, Vič.

Izlet v snegu.

Zima je vladala v dolini. Radovedno sem gledal Polhograjske dolomite in sklenil, da jih obiščem. Pri telovadbi sem povedal bratom svoj sklep. Pa so se mi smejali. A niso me preplašili. Ostal sem prl svojem sklepu.

Moj cilj je bila Grmada. Visoka je 900 m. Svoj kljukasti nos kaže Ljubljani. Brat Dreja se mi je pridružil. S seboj sem vzel fotografski aparat. Toplo oblečena, s težkimi nahrbtniki obremenjena, sva jo urnih korakov ubrala proti Polhovemu Gradcu.

Mrzel sever nama je pihal v obraz. Rezal je v ušesa in v nos, da je bilo joj. Premražena sva lezla naprej. Ko sva zavila v hrib, je postajalo topleje. In toplota je odgnala malodušje, ki se naju je že pollaščalo. Naprej! — — —

Vrskajoča sva pozdravila Grmado, ki je stala vsa v snegu pred nama. Kar povprek sva lezla proti vrhu, kamor sva kmalu prišla. Bil je lep razgled. Vesel sem pozdravil stare znance: Kamniške planine, Karavanke in tri svetnike, sv. Lovrenca na Gori, sv. Jakoba na Brezovici in sv. Jedert v Selu. Dreja me je fotografiral na skali.

Potem pa nazaj. Začel je naletavati sneg in mraz je pritiskal. Še en pozdrav in odjadrala sva po snegu navzdol. Vrnitev je bila težja, zakaj zmrzli sneg nama je grozil, da se popeljeva po njegovi gladki površini proti najini volji v globino.

Utrujena, a dobre volje sva dospela domov — vsa bela in zasnežena. Roke so mi ozeble, da sem imel par tednov sitnosti ž njimi. Nisem se jezil. Brez truda in neprilik ne dosežemo ničesar. Orel se mora utrditi. In to dosežemo v naravi. Bodočnost leži še pred nami in kot utrjeni junaki bomo lahko kljubovali vsem težavam.

In izpolnile se bodo besede: „Orel junaško zre v sinje višave, strele in gromi ga ne plaše!“
Bog živil

Br. N.

Kako se živi in čuti v sanjah?

V zadnjem „Orliču“ ste kajpada brali Veselo pošto. Gotovo se še spominjate, da je brat Marko z Vrhnike ondi opisoval svoje lepe sanje na sveti večer. Zraven je zapisal, da so tiste sanje trajale samo pol ure, od desetih do pol enajstih. Seveda je Marko mislil in še misli, da je to gola resnica, ker mu je ura kazala, da je ravno pol ure spal. Toda spati in sanjati sta dve reči, čeprav so mnogi ljudje tako podvrženi sanjam, da tudi najkrajše njihovo spanje ni brez njih.

Včasih se zjutraj prav dobro spominjamo, kaj se nam je sanjalo. Cele povesti bi lahko napisali. Zdi se nam, da smo sanjali čisto celo noč — v resnici so pa trajale tiste sanje le nekaj trenutkov. In vendar se je v tistih kratkih trenutkih „zgodilo“ toliko, da ne bi mogli v nekaj urah vsega povedati.

Ali je to mogoče? Ali se vam zdi neverjetno?

Čudno seveda je, verjeti pa že moramo, saj je popolnoma dokazano. Sicer je pa v sanjah še marsikaj drugega tudi prav čudno. Vse se vrši mnogo drugače kot v budnem stanju, vse se strašno povečava in pretirava. Če te piči komar na sence, se ti bo gotovo sanjalo, da so te obkolili in oklali sršeni. Če ti je ušla noga izpod odeje in jo je ogrnil mrzel zrak, gotovo v sanjah gaziš bos do kolen visok sneg. Če se ti je odtrgal gumb in ti zdrsnil pod rebra, gotovo preležiš najmanj nekaj debelih

ur na natezalnici. Če spiš v senu in se ti je zapičila nedolžna bilka v kožo — kako strašno trpiš, ker te je napadel sovražnik in ti je porinil bodalo v srce . . .

Tako povečajo sanje in naredo iz nedolžnih in malenkostnih reči strahovite grozote. Gotovo si že vse polno takih dogodkov sam nasanjal in bi morda znal ti o tem še vse lepše pisati nego jaz.

Manj pa ljudje vedo to, kar sem poprej zapisal, da namreč sanje navadno prav kratko trajajo. Vendar je ta ali oni tudi to že doživel. Recimo, da se ti je pri postelji kaj poonegavilo in si padel na tla. Seveda si se takoj prebudil in — brez sanj tudi ni bilo. Sanjalo se ti je, da padeš — no, to je bilo vsaj res! — pa ne samo to, da padeš. Sanjalo se ti je, da si v spremstvu večje družbe napravil izled na planine, gori na visokih hribih si lezel na konec skale po planinke, kar ti je spodrsnilo in si — padel. Mislil bi, da so sanje trajale par ur, ker je bil izlet tako dolg — v resnici se je pa vse izvršilo samo v teku tistega trenutka tik pred tvojim padcem s postelje. Tisti padec je bil namreč eden in isti vzrok je oboje — za padec in za prebujenje.

Neki mož je pripovedoval: Imel sem imenitne sanje, ki so bile tudi strašne. Sanjalo se mi je, da sem bil vojak. Vojaška služba mi ni bila nič kaj všeč, zato sem ubežal od vojakov. Seveda so me lovili in nazadnje tudi res vjeli. Peljali so me nazaj v vojašnico in postavili pred sodnike. Obsodili so me na smrt. Imel sem biti ustreljen. Vse se je v redu pripravilo. Že sem stal z zavezanimi očmi pred namerjenimi puškami vojakov, slišal sem povelje: sprožite! Počilo je — jaz pa nisem padel mrtev na tla, temuč sem se prebudil na svoji postelji — seveda dosti prestrašen.

Kaj je to? Pod oknom njegove spalnice je nekdo slučajno ustrelil. Tisti pok je bil vzrok, da se je naš mož prebudil iz spanja. Zbudil se je seveda precej, ko je počilo. Vendar je bil tisti strel tudi vzrok onih strašnih sanj iz vojaškega življenja. Veliko se je „zgodilo“ v teh sanjah, vendar niso mogle trajati dalje časa kot morda en sam dober trenutek.

Tako se torej vrti svet v sanjah. Tako hitro mineva čas. Komur so že njegove lastne sanje potrdilo to resnico, naj napiše, kako je bilo, in pošlje „Orliču“. Vsak bo z zanimanjem bral.

O

Kocljančič Viktor, cand. med.

Važne malenkosti.

To pot si hočemo predočiti nekaj številc o treh organih našega telesa. In to o krvi, srcu in pljučih. Vzel sem pa zato te tri na piko, ker tvorijo neko, „antanto“ v našem telesu. Pa jim jaz miroljuben človek ne morem delati združbe in jih ločiti, če

se imajo tako radi. Napisal sem pa zato tako, da bi si vi nekaj teh števil, vsaj najvažnejših zapomnili. Torej le!

Najprej o krvi. Krv ima človek okoli 5 litrov. — Kmalu bi nekaj pozabil povedati: Vsi podatki veljajo za odraslega človeka, za moža; razen če bom kje drugače zapisal. — Torej 5 litrov krvi imamo. Precej imamo torej tega soka, rdečega, hranilnega, v svojih žilah.

V krvi je poleg tekočin še troje vrste trdih teles, rdeča krvna telesa in krvne ploščice. Jih je pa ogromno število. Poglejte! V 1 mm³ (milijonski del 1 litra) je 5 milijonov rdečih, 5.000—10.000 belih krvnih teles in do 200.000 krvnih ploščic. Koliko jih je v 1 l ali celo v 5 l, pa zračunaj sam, kdor že zna toliko računstva. Iz ogromnega števila teles lahko sklepamo, da morajo biti silno majhna. Razlaga o tem bi bila pa za vaše možgane vendarle malo prehuda.

S krvjo v srce! Srce je sesalka, ki poganja kri v žile in jo zopet vsesava vase in mam tako ohranjuje življenje. Pri tem se srce krči in širi. Krčenje in širjenje imenujemo utripanje srca. 70 krat na minuto nam utriplje srce. Pri vsakem krčenju požene v glavno žilo odvodnico 50—100 cm³ (dvajseti—deseti del litra). V 55 sekundah ali 65 utripih preteče kri svojo pot po vsem telesu in se vrne nazaj v srce, odkoder zopet začne svojo oživljajočo pot po vseh telesnih udih.

Piljuča. Dihamo 12 do 16 do 24 krat na minuto. Zrak, kolikor ga navadno vdihnemo in izdihnemo naenkrat, znaša 500 cm³ (1/2 l). Seveda, pri telovadbi, teku, sploh pri vsakem težjem delu, vdihavamo več zraka. En dih pride na 4 utripe žile ali srca. Pri mirnem dihanju vdihnemo v eni minuti 4—7 litrov zraka. Kako se pride do te številke, lahko sami izračunate, če ste kaj moža računarja. — Povedal sem, kar sem mislil. Na vas je, da si kaj zapomnite za življenje. Da ne bodo ljudje rekali: Orličiči in Orličice nič ne znajo.

.....

Telovadne igre s petjem za deklice.

(Nadaljevanje.)

(Note za vse telovadne igre ki so bile v Orliču, in tudi za sledeče, se dobe pri Orlički podzvezi za malenkostno odškodnino.)

9. Slepa koza.

Slepa koza, dobro slušaj,
pevko prepoznati skušaj!
Le pozor, le pozor,
kakšen je naš pevski zbor!

Dobro, dobro, prav si rekla,
nič se nisi zdaj opekla.

Ali: Slabo, slabo zdaj si rekla,
prav hudo si se opekla.

Čelni krog kakor pri prejšnji točki. Sredi kroga stoji deklica z zavezanimi očmi. Krog se zasučé in zapoje prvo kitico. Deklica sredi kroga natančno posluša glasove pevk. Če se ji zdi, da je katero prepoznala, vdari z ного ob tla. Na to znamenje deklice takoj utihnejo in krog se ustavi. Deklica v sredi gre s stegnjeno roko v ravni smeri pred seboj, dokler ne zadene deklice v krogu. Zadeta nato zakašlja, zacvili, se zasmeje, ali da kak drug glas od sebe. Po tem glasu jo skuša „slepa koza“ spoznati in imenuje njeno ime. Če je zadela, takoj menjata obe ulogi, ostale pa med tem pojo drugo kitico — in igra se na to začne od kraja.

Ako ni imenovala prave, zapoje krog tretjo kitico, ona pa obrži ulogo. Nato začne krog zopet prvo kitico in se zasučé — tako se igra nadaljuje, dokler slepa koza ne pove pravega imena.

10. Vrtna ograja.

Ograjo vrta spletam,
pristopi, draga sestrice,
če hočeš plesti z mano,
bodi pozdravljena!

Deklice napravijo čelni krog, sredi katerega stoji ena deklica. Pri besedah „če hočeš plesti z mano“, pomiga srednja eni v krogu, ki stopi k njej in se pri besedah „bodi mi pozdravljena“ primeta prekrizno, levica levico, desnica desnico, stojita druga poleg druge (čelna vrsta). Ko pojejo drugič, pristopi pri istih besedah tretja poleg prvih dveh ter se prekrizno primejo vse tri (desna krajnica poda levico desnici tretje, leva krajnica pa levico levici tretje). Pesem se ponavlja toliko časa, da so sprijete vse deklice. Ko pojejo zadnjič, se primeta na isti način tudi obe krajnici, nakar vse skupaj še enkrat zapojejo pesem in plešejo istočasno z menjalnim korakom v krogu in se nazadnje izpuste.

11. Stražnik.

Glejte, glejte, stražnika,
s palico prihaja.
Vse uklene za roko,
vse, kar vse od kraja.
Le naprej, oj le naprej,
le naprej, oj le naprej,
če mu dobro dene,
naj nas spet uklene!

Deklice stoje v krogu na določenih mestih s čelom na ven. Ena deklica z dolgo palico v levici gre okoli kroga in udari pred vsako deklico, ki jo hoče vkleniti, s palico ob tla. Deklica izstopi in se prime stražniku za drugo roko ter mu sledi. Ko vdari pred naslednjo deklico s palico ob tla, se ta prime druge za roko itd. Petje se nadaljuje tako dolgo, da so vse deklice vklenjene.

Nato jih stražnik vleče še nekaj časa okoli v krivi črti (lahko napravi četverokot, krog, polža, ali kako drugo podobo). Ko mu je dosti, vrže palico iz rok, deklice se izpuste in odhite na prvotna mesta v krogu kakor v začetku igre. Stražnik je seveda najprej na mestu. Tista deklica, ki je najbolj zaostala in ni došla mesta v krogu, mora igrati stražnika, zato gre, vzame palico in igra se po kratkem odmoru lahko ponavlja.

12. Trnuljčica.

Trnuljčica je lep otrok, lep otrok, lep otrok,
Trnuljčica je lep otrok, je lep otrok.

Trnuljčica, oj pazi se, pazi se, pazi se,
Trnuljčica, oj pazi se, glej, vila gre!

In že je huda vila tu, vila tu, vila tu,
in že je huda vila tu — in reče ji:

Trnuljčica, spi tisoč let, tisoč let, tisoč let,
Trnuljčica spi tisoč let — in drugi vsi.

Pred gradom zraste plot visok, plot visok, plot visok,
pred gradom zraste plot visok — okrog in krog.

Prišel je mladi kraljevič, kraljevič, kraljevič,
prišel je mladi kraljevič — in govori:

Trnuljčica, oj zbudi se, zbudi se, zbudi se,
Trnuljčica, oj zbudi se — in drugi vsi!

Trnuljčica je cárica, cárica, cárica,
Trnuljčica je cárica — vsa radostna.

Napočil velik praznik je, praznik je, praznik je,
napočil velik praznik je — poročni dan.

Veselje bilo je tedaj, je tedaj, je tedaj,
veselje bilo je tedaj — in ples in raj.

Pred igro se izbere izmed deklic Trnuljčica, hudobna vila, kraljevič in spremstvo.

Deklice, ki jih sme biti poljubno število, napravijo krog. V tem krogu napravi spremstvo manjši krog, sredi katerega stoji Trnuljčica. Hudobna vila in kraljevič stojita zunaj večjega kroga. Med petjem prve kitice se sučeta oba kroga v nasprotni smeri okrog Trnuljčice. — Med drugo kitico se kroženje nadaljuje, toda deklice se med tem izpuste in z rokami žugajo Trnuljčici, naj se pazi. Vila stopi tesno k zunanjemu krogu. — Med 3. kitico korakajo deklice na mestu, vila pa vdre v notranji krog do Trnuljčice. — 4. kitico poje vila sama. Trnuljčica paklekne na eno koleno, enako notranji krog. Ko vila odpoje, zbeži iz kroga.

Peto kitico poje samo zunanji krog. Pevke se zopet primejo in dvignejo roke poševno kvišku. Stoje mirno.

Med petjem šeste kitice se približa kraljevič in stopi med notranji in zunanji krog. — Tako stoječ poje kraljevič sam sedmo kitico. Med tem se zunanji krog raztegne, Trnuljčica in spremstvo se zbude in se dvignejo.

Osmo kitico pojo spet vse deklice. Kraljevič in Trnuljčica korakata za roko se držaje v krogu. Tudi spremstvo se uredi v dvojice in sledi prvima dvema.

Ta pohod se nadaljuje še med 9. kitico. Toda koncem kitice se zopet postavi v krog kakor prej.

Med petjem 10. kitice skakljata oba kroga za roko se držaje v nasprotni smeri okoli Trnuljčice in kraljeviča. Ta dva se primeta z obema rokama in rajata do konca pesmi — — —

Vesela pošta brata Nardžiča.

Iz nabiralnika.

Borovnica. — Cenjeni br. Nardžič! Sporočam Vam, da bomo imeli meseca marca akademijo. Telovadbo zelo ljubim. A žal, ne bo me prej domov kot o velikih počitnicah, takrat se bom lahko z drugimi veselila. Obiskujem III. mešč. razred v Lichtenhurnovem zavodu v Ljubljani. Pri ročnem delu čitamo iz Dom in sveta: „Vzori in boji.“ Ko je nekega dne gledal neki osmošolec skozi okno, je bil vprašan, kaj je bilo z Napoleonom po bitki pri Lipskem. Dijaki so se odzadaj smejali in rekli: „Jože, v ajmoht boš padel.“ S tem so mu nagajali, da je „pet“ dobil. Ker pa je bil zamišljen, je hitro odgovoril profesorju na vprašanje: „V ajmoht je padel.“ — Tudi jaz moram zelo paziti v šoli, da ne padem v ajmoht. O prostem času smo pa živo srebro. — Bog živi! Julka Suhadolnik.

(Cemu si priložila pismu 5 Din? Sporoči namen! Tako dolgo sem tuhtal, da sem z Napoleonom vred padel v ajmoht. Če bi jih bilo še 4krat toliko, bi Ti naročil „Vigred“, ko si že tako velika, ker jih je pa samo pet, ne morem. — Bog živi!)

Škofja Loka. — Dragi br. Nardžič! Danes pa vam poročamo nekaj o našem orlovskem naraščaju, kako se imamo. Orličev nas je 32. Vsi prav radi čitamo „Orliča“. Ako ne pride vsaki mesec, smo vsi žalostni. Telovadbo imamo vsaki teden dvakrat. Sestanke pa tedensko. Ob pol petih popoldne se zberemo k telovadbi. Ko pride br. vaditelj, še malo poskačemo, potem telovadimo redovne in proste vaje. Potem še malo korakamo in zapojemo kakšno orlovsko. Za tem pride pa najlepše: skačemo čez kozo ali pa gledamo v šternco. Tu pa je smeha, da je joj. Ko se naš debeli bratec Kržišnik pogrne na vse štiri, mi ga pa užigamo z vozlom robca. Pri sestankih je pa tudi lepo. Otvarjamo jih sami. Imamo govore in deklamiramo. Naš duševni vodja g. katehet nam pa tudi kakšno pošteno povedo. Prav veseli smo, da smo pri Orličih. Ko bi drugi vedeli, kako je lepo, bi gotovo vsi prišli k nam. Moram končati, drugače pride moj dopis v košek. — Bog živi!

Bradaška Franc, naraščajnik.

Konjice. — Dragi br. Nardžič! Midva se še tudi ne pozna. Ja, kako neki, zlate Konjice so daleč od Vas. O Vas sem že dosti bral, Vi pa o meni še nič. Orličev nas je 25. Brata vaditelja imamo vsi zelo radi, čeravno včasih zahrumi, da se nam kar hlače tresejo. Jaz sem tudi ministrant

Vsak dan strežem pri sv. maši č. g. boterčku. Imam jih zelo rad. Na pustni dan sem jih pa zelo rázžalil, ker sem po trgu letal za maškarami, namesto da bi bil šel v cerkev molit izpostavljeno Najsvetejše. Kaj tacega ne bi več storil. Pa zdaj sva si zopet dobra. — Bog živi! Francelj Kropcejev.

Šmihel pri Novem mestu. — Spoštovani gospod! Čeprav je mrzla zima, imamo 26 gojenk, zato nas prav nič ne zebe. Včasih smo se preveč brihtne, kadar ni treba, pravi naša vaditeljica. Telovadimo samo vsako drugo nedeljo. To je res premalo. Kmalu bomo šle tekmoval. Kadar ni telovadbe, deklamiramo, se razgovarjamo, naša vaditeljica pa skrbi, kako znamo vaje, ki se imenujejo duhovadba. Če se pa kaj skregamo med seboj, takoj zve vaditeljica in precej se moramo sprizniti. Da pa tudi nazunaj pokažemo, kakšne morajo biti Orličice, ne sme nobena stati pred cerkvijo, drugače dobi piko. Še marsikaj lepega slišimo pri takih sestankih. „Orliča“ vse beremo. Naša vaditeljica je Mici Jermanova. Rade jo imamo in ona nas. — Bog živi! Franja Jakše in Mici Hrovat.

V nabiralnik.

Črnuče, Vinko Štupar. — No, vendar tudi iz Črnuč, enkrat en dopis. Težko smo ga čakali. Jaz sem mislil, da pri vas nič ne veste o Orlih, sedaj pa pišeš, da imate višji in nižji naraščaj. To je veselo. Upam, da se tudi pridno držite vseh orlovskih navkov. Kaj pa — ali ste „Čebelico“ že ustanovili? Če ne, le kmalu! — Bog živi!

Mavčiče, Sušnik Jakob. — Tudi meni se zdi, da iz Mavčič še ni bilo dopisa. Pa je škoda to. Mavčiče so tako lep in z bogatim poljem pokrit kraj, da bi moral biti bolj znan po domovini. Orli in Orliči, le proslavite svoj kraj z lepim orlovskim življenjem in s pogostim dopisovanjem v orlovske liste. Če vas nekateri postrani gledajo, kaj zato? Pojdite mimo njih svojo pot naravnost, kmalu jim bo postalo všeč vaše delo in življenje! Bog živi!

Vrhnika, Zupančič Evgen. — Vižga no, Tebe pa komaj še poznam! Kod si pa hodil tako dolgo? Izlet k Sv. Joštu menda ni trajal leto dni? Le opiši ga, le, in pošlji. Mislim, da boš dobro naredil in potem se ne bo treba bati, da bi šlo v koš. Pišeš, da tistemu Orliču, ki brez vzroka ne pride k telovadbi, ne pravite Orlič, temuč čuk. Lep ta naslov res ni, zaslužen pa na ta način že utegne biti. Vsekakor se pa ogibajte vsakega zmerjanja. Bodite med seboj bratci, čeprav je kdo kaj neroden. Saj se bo boljšal, če ga boste vsi radi imeli. — Kdaj pojdeva k Sv. Trojici . . . ? Bog s Teboj!

Sv. Jakob v Ljubljani, Slavko Zupan. — Pa res ne vem, če Te poznam ali ne. Sicer si pa precej blizu doma, morda bi se mi prišel enkrat predstaviti? Ali že veš toliko o lepem vedenju, da se znaš predstaviti? Pa morebiti sem Te videl zadnjič pri akademiji v Ljudskem domu. Seveda, kdo je mogel vedeti, kdo je Slavko Zupan, ko sem pa od vseh šentjakobskih Orličev samo g. Peternela poznal, ki ga tudi Ti omenjaš v pismu. Vesel sem, da se imate radi. Ali ste „Čebelico“ že ustanovili? Nič še ni bilo slišati. Hitite!

Verd, Ivanka D. — Tvoje pisemce je kratkih besedi, pove pa veliko novico, ki jo bo ves orlovski svet z odprtimi usti poslušal: Na Verdu so si ustanovili Orličice in sestra Nežka je njihova vaditeljica. Lepo je to in veselo. Spet en nov člen v tisti železni verigi, s katero naš Orel oklepa vso slovensko domovino. Sestrice na Verdu, bodite v vseh rečeh zares prave Orličice, vesele nedolžne kakor ptičice. — Bog živi!

Sv. Benedikt v Slov. Gor., Janez Vrbnjak. — Res je bilo že čas, da se je zopet eden od vas oglasil. Benediški Orliči imate vedno srečo. Sedaj še posebno, ko imate tako dobrega vaditelja. Prav je, da se zavedate, koliko hvaležnost ste mu dolžni. Dobri stariši in dobri učitelji so najboljši naši prijatelji. G. Hartmana jaz sicer ne poznam, čeprav praviš, da so na Kranjskem doma, pa jih imam vseeno prav rad, ko si jih Ti tako lepo popisal. Pozdrav obema in vsem bratcem! — Bog živi!

Št. Vid, Škander Ivica in Oven Ančka. — Verjamem, da se že veselita majniškega izleta na Šmarno goro. Hvala za povabilo. Morebiti pridem. Torej recimo za enkrat: Na svidenje!

Preska, Cilka Švajger in Rezika Koder. — Veseli me, da sta vedve tako veliki prijateljici. Ostanite taki vedno in spodbujata druga drugo k vsemu dobremu. Vajine deklamacije o Zamorčkih in Jezušku sem z zanimanjem bral.

Smlednik, Alojzij Oselj. — To je lepo, da se je tudi od vas eden oglasil. Bodo vsaj vedeli Orliči po svetu, da tudi v Smledniku ni kar tako. Višji in nižji naraščaj torej imate in akademije tndi prirejate. Samo od „Čebelice“ še nisi nič poročal. Kdaj jo boste ustanovili? — Vašega odišlega brata vaditelja je gotovo zelo veselilo da ste mu za slovo dali lep šopek. Še bolj bo pa vesel, če mu boste včasih pisali in zraven lepo molili zanj. Ne pozabite!

Št. Vid, Zibelnik Pavel in Zalaznik Franc. — Vidita, toliko je pisemc, da res ne morem vajinega pisma natisniti. Zato pa nikar ne bodita manj goreča Orliča. Starega br. vaditelja ne pozabite, z novim se že sprijaznili, saj sama pravita, da se vam dopade, samo navajeni ga še niste. O, kmalu boste v starem tiru. — Bog živi vse!

Konjice, Ivica Fric. — Kaj nam poveš! „Rada prebiram Veselo pošto, pa sem prav jezna, da se od nas noben Orlič ne oglasi.“ Zdaj bi pa Tvoj veseli br. Nardžič res skoraj mislil, da jeza pomaga. Komaj si se dobro razjezila na vaše zaspane Orliče, pa je pridrvel na Veselo pošto — Kropcejev Francej. Pa Ti vendar prav resno odsvetujem biti jezna. Rajši se na ves glas zasmej, kadar Te pograbi jeza, in drugič povej na našo pošto več od svojega smeha kot od svoje jezice. Boš videla, če se bova na Veseli pošti smejala, bova še marsikaterega Orliča privabila nanjo. Če bova pa jezna, nama bo všel še Kropcejev Francej in vsi drugi ž njim — midva pa potem lahko pošljeva Veselo pošto v žalosten penzijon! — Bog Te živi!

Ptuj, Traven Zvonko. — Saj res, dijaški naraščaj se nekoliko ogiba Vesele pošte. Prav si naredil, da si se oglasil in povedal, da vas je 26 in da četa še raste. Hvala Bogu! Dijaki morate biti med Orliči prav posebno zgledni fantje. Skrbite, da boste tako kakor v šoli napredujete v vednosti, napredovali tudi v orlovski srčni plemenitosti. Še kaj piši! Bog živi vse bratce!

Cetinje, Črna gora. — Vsem zvestim naročnikom „Orliča“, vsem našim malim krepkim Orličem in Orličkam pošiljava iskrene pozdrave ter želiva srečne in vesele velikonočne praznike in veliko pisanko. — Slavko Meško, vojni telefonist, in Ozvald Ozebek, kaplar, oba iz Polenšaka pri Ptuj.

Šmartno ob Paki, Irman Franc. — To mora imeti veselja z vami ljubi Bogek v tabernakelju, ko imate toliko zadovoljnosti s skupnim sv. obhajilom vsak mesec. Gotovo vam bo dal obilo blagoslova, da boste napravili prav lep „tabor“ in še lepših orlovskih značajev vzgojili. — Bog s Teboj!

Vsem, ki se jih tiče. . . Še sedaj ni poravnana vsa naročnina. Ganite se, ganite in pošljite, odkoder še niste. Dete vendar, ali mislite, da je br. Nardžiču lahko pri srcu, ko mora spet dve številki skupaj stisniti? Mora, ker je zmanjkalo denarja. Pa bi ga morda ne bilo, če bi bili vsi pravočasno plačali. Zato se kar zlepa pomenimo in brž vsi poberite tiste krajcerje. Gospod Bog pa daj vsem — tudi br. Nardžiču! — prav veselo in sladko Veliko noč!

Orlič“ zhaja po možnosti vsaki mesec. List izdaja uprava „Mladosti“ Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Ljudski dom.

Naročnina za odseke in krožke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 5 dinarjev na leto, za vse druge naročnike 8 dinarjev.

Odg. urednik: Franc Zabret.

Tiska tiskarna „Tiskovno društvo“ v Kranju. — 2301—24